

KYSTVERKET
KYSTDIREKTORATET

Rega
til behandling
11/1-05 for *Hilder Hørsen*
Statsråd
Erna Solberg

Kommunal og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
v/Erna Solberg

KOMM. OG REG. DEP.
12 JAN 2005
04/2771-48
013
Avd. DA / SSA / MAG

Deres ref
04/2771-4 MAG

Vår ref
2004/4962-1

Arkiv nr
008

Saksbehandler
Øyvind Herse

Dato
10 JAN 2005

Høringsinnspill til Distriktskomisjonens utredning

Innledning

Det vises til departementets brev av 14/10 2004 der Kystverket inviteres til å komme med høringsinnspill til Distriktskomisjonens utredning NOU 2004:19, *Livskraftige distrikter og regioner – rammer for en helhetlig og geografisk tilpasset politikk*.

I tråd med anmodningen i brevet, vil vi i hovedsak gi faglige innspill knyttet til temaene i utredningen som omhandler roller og innretning i distrikts- og regionalpolitikken. Eventuelt vil vi også komme tilbake med høringsinnspill til neste frist, 14/10 2005, om fremtidig fylkes- og kommunestruktur, oppgavefordeling og regionalisering.

Om Kystverket

Kystverket er en nasjonal etat for kystforvaltning og sjøverts samferdsel, og hører inn under Fiskeri- og kystdepartementet. Etatens fem distriktskontor har ansvaret for den daglige, operative driften innenfor sine geografiske områder. Kystverket har sitt eget rederi med båter som benyttes til bygging og vedlikehold av fyr og merker. Kystdirektoratet er etatens hovedkontor.

Kystverket har det faglige ansvaret for sikkerhet og fremkommelighet i norske farvann og havner. Sentrale tjenesteområder er:

- Lostjeneste for lospliktige fartøyer
- Utvikling og drift av navigasjonshjelpemidler
- Trafikksentraltjenester for overvåking, sikring og koordinering av skipstrafikken
- Beredskap mot akutt forurensning
- Utbygging og oppmerking av farleder
- Økonomisk tilskudd og rådgivning til fiskerihavner
- Ansvarlig havnemyndighet

Etaten deltar også i nasjonal, regional og lokal samfunnsplanlegging som fagkyndig sektormyndighet. Kystverkets virksomhet er regulert i havne- og farvannsloven, losloven, og deler av forurensningsloven og plan- og bygningsloven.

KYSTDIREKTØREN

Serviceboks 2, 6025 ÅLESUND
Besøksadr.: Kongens gt. 11,
6003 ÅLESUND

Telefon: +47 70 23 10 00
Telefaks: +47 70 23 10 08
E-post: kystdir@kystverket.no

Internett: www.kystverket.no
Bankgiro: 7694 05 08831
Org.Nr.: NO 970 237 372

Vi ber om at post og e-post vert adressert til Kystdirektoratet, ikke til avdeling eller enkeltperson.

Med bakgrunn i rollen som myndighetsutøver og tilrettelegger for sjøtransport langs kysten, er etaten i inngrep med rammebetingelser for utvikling av lokalsamfunn og regioner. Kystverket har derfor med interesse studert Distriktskommisjonens utredning. I vår tilbakemelding vil vi primært behandle temaer som berører Kystverkets ansvarsområder.

Verdiskaping og næringsutvikling foregår ved kysten

Utredningen peker på sentrale forhold som påvirker utvikling i regioner og distrikter i Norge. Blant annet fremheves at regionale perspektiv må legges til grunn i forbindelse med næringsutvikling og lokalsamfunnsutvikling. Robuste regioner som bygger på sine distinkte fortrinn og samspill mellom byer og omlandet, og som der i gjennom fremstår attraktive for befolkning og virksomheter, er sentrale suksessfaktorer i så måte.

Som ansvarlig kystfaglig myndighet vil vi påpeke at hoveddelen av norsk næringsvirksomhet foregår ved kysten eller ved kystnære områder. Her vil også en vesentlig del av den fremtidige verdiskapingen foregå. Kysten som samferdselsåre og bindeledd mellom folk, gods og markeder er avgjørende for å lykkes.

Rask og rimelig transport tegner til å bli enda viktigere forutsetninger for næringsvirksomhet i årene som kommer. Ikke minst vil dette gjelde i distrikter langt unna de store byområdene og markedene.

Havnene som nøkkelfaktor

Havnenes evne til å knytte sammen sjøverts og landverts transport har stor betydning. Havnene fremstår som lokale nøkkelfaktorer i næringsutviklingen. Ansvar for utviklingen av de enkelte havner og terminaler, påligger de kommunale havnemyndighetene.

Staten og Kystverket vil på sin side fokusere sitt engasjement mot infrastrukturtiltak tilknyttet de ti utpekte nasjonalhavnene. Herunder ligger en ambisjon om å stimulere til hensiktsmessige intermodale transportløsninger. Kystverket vil også videreføre sin innsats rettet mot aktive fiskerihavner som ledd i en strategi for økt verdiskaping i sektoren. Effektive og trygge fiskerihavner er viktige forutsetninger for verdiskaping og grunnlag for bosetning i kystområdene.

Kystverket ønsker å legge til rette for at det utvikles ny næringsvirksomhet i de havner som den tradisjonelle fiskerinæringen ikke lenger benytter seg av. Dette kan være oppdrettsnæring eller annen virksomhet med behov for havneanlegg. Der kommunen ikke ønsker å overta anleggene, må det vurderes andre lokale interesser.

Sammen med Kystverket og andre regionale utviklingsaktører, vil fylkeskommunen være sentral i arbeidet med å fremme ny næringsaktivitet i de havner hvor den tradisjonelle fiskerinæringen er avviklet eller er redusert.

Kysten som regionalt fortrinn

I takt med den økende internasjonale og nasjonale arbeidsdelingen, er norske regioners avstandsulemper en vesentlig utfordring. I dette perspektivet kan Norges kyst betraktes som et fortrinn og som en gunstig alternativ transportvei for mange næringsgrener dersom det legges til rette for det. En bevisst satsning på å dyrke regionenes naturlige fortrinn og særegenheter, vil ytterligere øke behovet for pålitelige, rimelige og sikre samferdselsløsninger.

Mer transport fra veg til alternative transportformer som sjøtransport, er en uttalt målsetning i europeisk sammenheng. I den forbindelse skal intermodal transport og "sjømotorveier" gis

prioritet. I norske områder peker utvikling av intermodal sjøfart av sjømat- og industrigodstransport, samt transport innenfor petroleumssektoren seg som særlig viktige.

Ferdsl langs kysten er i seg selv i ferd med bli en betydelig næringsaktivitet, blant annet i form av et økende hurtigrutetrafikk og cruisebåttrafikk. Ved at denne trafikken kan foregå sikkert og effektivt, og med formålstjenlige kaier, havneterminaler og brygger, skapes grunnlag for positive ringvirkninger for lokalt næringsliv.

Redusere avstandsulempene

Med bakgrunn i ovennevnte, er det vår oppfatning at innsats for å redusere avstandsulempene, bør reflekteres mer eksplisitt i målformuleringene tilknyttet regionalpolitikken (kap.7.2.2). Avstanden innen og mellom regioner mht. å utnytte arbeids-, bo og serviceregionenes funksjonalitet er åpenbare utfordringer for næringsutvikling i Norge. Bedre tilgjengelighet til markeder i andre landsdeler og i andre land muliggjør i større grad vekst og utvikling.

Her vil det være aktuelt å drøfte flere tiltak som legger til rette for effektiv og sikker sjøtransport. I dette inngår også vurderinger av hvordan tidligere distriktpolitiske virkemidler som for eksempel redusert arbeidsgiveravgift, kan omgjøres til infrastrukturiltak og tilrettelegging for samferdsel.

Territoriell samordning på tvers av sektorer

Distriktskommisjonen tar til orde for regional samordning, med desentralisering av beslutningsmyndighet og politikktutforming. I Kystverket konstaterer vi at det i dag legges ulike faglige og sektorvise vurderinger til grunn i regioninndelinger. Dette gjenspeiles for eksempel i de forskjellige nedslagsfelt til regions- og distriktskontorene i statlige etater som Kystverket, Statens Vegvesen, Jernbaneverket og Innovasjon Norge.

Større samsvar statsetatenes i mellom med hensyn til regionale struktur, vil legge grunnlaget for en enda mer praktisk samordning av virkemidler på tvers av sektorgrensene, noe som i neste omgang kan lede til bedre utnyttelse av virkemidlene.

Kystverket som utviklingsaktør

Kystverket ønsker gjennom våre distriktskontorer, å delta aktivt i regional utvikling, bl.a. i tidlige faser i utarbeidelsen av regionale utviklingsprogrammer og i kommunal planlegging. Kystverkets involvering sørger for at utviklingsprosesser og planlegging skjer i henhold til det regelverket vi er satt til å forvalte. På den måten er vi også innstilt på å se Kystverkets virkemidler og kompetanse i sammenheng med andre aktører innenfor de enkelte regioner og distrikt, og der i gjennom bidra til positiv næringsutvikling.

Regjeringen har i forbindelse med Nasjonal Transportplan (NTP 2006 – 2015) lagt til grunn at lokale havner skal bidra til å fremme stedsutvikling. Havnestrukturen og innretningen av de enkelte havner skal bedre næringslivets konkurransevne ved å legge til rette for økt sjøverts transport. Samtidig må det tas hensyn til strukturelle endringer i flåtestruktur og økt størrelse på fartøyene.

Her ligger også et ønske om å fremme samarbeid mellom offentlige og private aktører gjennom felles bruk av havneinfrastruktur og samordning av offentlige infrastrukturinvesteringer. Kystverkets finansiering av fiskerihavnetiltak og rådgivning i forhold til andre havner, vil være av særlig betydning i forbindelse med denne typen lokal næringsutvikling.

Aktiv kystsoneforvaltning

Gjennom forvaltning av havne- og farvannsloven og losloven, ved plandeltakelse og ved håndheving av plan – og bygningslovens bestemmelser, er Kystverket en viktig offentlig aktør i kystsoneforvaltningen.

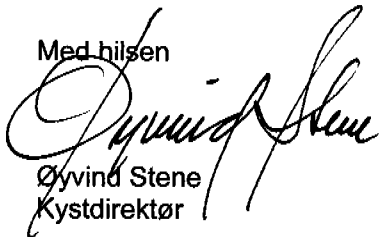
Også en rekke viktige kulturmiljøer og enkeltobjekter langs kysten og i havnene, er knyttet til Kystverkets ansvarsområde. Lokal næringsutvikling kan med fordel også knyttes opp mot bevaring og tilrettelegging av Kystverkets kulturminner. Av hensyn til sikker sjøtransport vil Kystverket fortsatt prioritere vedlikehold av aktive fyrstasjoner og havnearlegg, men vi ønsker å samarbeide med lokale aktører om vedlikehold og alternativ bruk av anlegg.

Konklusjon

Kystverket bestreber seg på å yte best mulig tjenester for sikker og effektiv sjøtransport med tilknyttede aktiviteter, og understøtter med det utvikling i regioner og distrikter. Kystverket er imidlertid avhengig av å delta på samarbeidsarenaer med andre lokale og regionale utviklingsaktører for på en best mulig måte å legge til rette for positiv utvikling.

Slik deltakelse fra Kystverket vil også sikre at lokale og regionale utviklingstiltak iverksettes i tråd med nasjonale, helhetlige føringer og med bruk av de mest egnede virkemidlene.

Med hilsen

Øyvind Stene
Kystdirektør

Øyvind Herse
Prosjektleder

Kopi til: Fiskeri- og kystdepartementet